

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ У ВІЙСЬКОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ ДЕРЖАВИ

Мокоївець В.І., Романовський С.Г.

***Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів***

Під час виконання завдань Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони та сил безпеки з відсічі широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України виникли проблемні питання, які пов'язані із законодавством у сфері оборони щодо забезпечення обороноздатності держави та ускладнюють процеси управління військами (силами), не дають можливості повною мірою використовувати наявні оперативні (бойові, спеціальні) спроможності, і як наслідок, суттєво знижують ефективність застосування угруповань військ (сил) та у цілому негативно впливають на виконання завдань із забезпечення обороноздатності держави. Серед них основними є:

По перше – значний розмах стратегічної оборонної операції та значна кількість створених окремих, невеликих за складом угруповань військ вимагали введення додаткового рівня управління (створення оперативно стратегічних угруповань) та перерозподілу смуг, сил та засобів, повноважень та відповідальності командувачів. При цьому Генеральний штаб Збройних Сил України, усі командування видів та родів військ Збройних Сил України були залучені до виконання завдань з управління створеними угрупованнями військ, сил і засобів. У той же час, командування видів Збройних Сил України фактично не виконували завдання підготовки військ, що протирічить окремим положенням Законів України «Про оборону України» та «Про Збройні Сили України».

Враховуючи зазначене пропонується:

- розглянути питання щодо створення методики та на її підставі визначення раціональної структури органів військового управління, яка б виключала дублювання функцій та завдань, передбачала їх раціональний розподіл та відповідала реаліям сьогодення щодо виконання функцій оперативного управління, генерування військ, територіальної оборони тощо;
- розглянути питання щодо створення методики та на її підставі визначення раціональної організаційної структури органу військового управління з урахуванням покладених на нього функцій та завдань;
- розглянути питання щодо визначення раціонального військово-адміністративного та оперативно-стратегічного поділу території України на зони (райони) з урахуванням дислокації військ (сил) Збройних Сил України, інших складових сил оборони та сил безпеки, спільного виконання ними завдань оборони держави, організації та підтримання взаємодії у ході їх виконання.

По друге – оборона населених пунктів, поблизу яких не велися бойові дії, та які знаходилися у глибині території України організовувалася повільно, не якісно з перекладанням відповідальності за її організацію з однієї посадової особи на іншу та не здійснювалася в загальній системі територіальної оборони. Крім того, завдання, визначені силам територіальної оборони в Законі України «Про основи національного спротиву» не повною мірою відповідали умовам ведення воєнних дій, не мали чітких та конкретних формулювань завдяки чому різними керівниками трактувалися по різному. На сьогоднішній день законодавчо не визначені будь які завдання начальників гарнізонів на особливий період, що не сприяло підвищенню ефективності виконання завдань оборони.

Враховуючи зазначене пропонується розглянути питання щодо:

- уточнення завдань територіальної оборони та їх чіткого формулювання, яке виключатиме їх подвійне тлумачення;
- уточнити повноваження органів військового управління Збройних Сил України; начальників гарнізонів; обласних, районних державних адміністрацій (військово-цивільних або військових адміністрацій у разі їх утворення), обласних та районних рад; сільських, селищних та міських рад; сільського, селищного, міського голови у урахуванням досвіду відсічі збройної агресії на її початковому етапі та сьогодні.